

Kocaeli Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Sayın Nuh Zafer Cantürk,
Değerli Meclis Üyeleri,
Saygıdeğer Meslek Komitesi Başkanları,
Değerli Katılımcılar ve Basın Mensupları,

Haziran ayı Meclis Toplantımıza hoş geldiniz diyor ve hepinizi Yönetim Kurulumuz adına saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime her zaman olduğu gibi, ekonomik değerlendirmelerimle başlamak istiyorum.

2024 Yılı I. çeyrek büyüme oranımız → % + 5,7

Büyüme, baz etkisi ile yüksek oldu. (Geçen yılki deprem etkisi)

GSYH	2024 Yılı I.Çeyrek
	Büyüme Oranı (%)
Gayrisafi yurt içi hasıla	5,7
Tarım, ormancılık ve balıkçılık	4,6
Sanayi	4,9
İmalat sanayi	4,7
İnşaat	11,1
Hizmetler	4,3
Yerleşik hanehalklarının tüketimi	7,3
Devletin nihai tüketim harcamaları	3,9
Gayrisafi sabit sermaye oluşumu (yatırımlar)	10,3
Makine ve Teçhizat Yatırımları	11,9
İnşaat Yatırımları	9,6
Mal ve hizmet ihracatı	4,0
(Eksi) Mal ve hizmet ithalatı	-3,1

Mayıs ayında;

İhracat → 24 milyar 75 milyon dolar (% + 11,4) (tarihi rekor)

Mayıs ayında gerçekleştirdiğimiz tarihi rekor ihracatta; Çin'den Avrupa'ya taşıma maliyetlerinin artmasının da pozitif etkisi olduğunu düşünüyoruz. (Şangay-Rotterdam → 6.827 dolar / 20.06.2024)

Hedeflerimiz açısından, başta en büyük ticaret partnerimiz Avrupa olmak üzere hedef pazarlarımızdaki talep artışlarıyla aylık bazda 25-26 milyar dolar ihracat seviyelerini görmeyi temenni ediyoruz.

En fazla ihracat yapılan ilk beş ülke;

*Almanya → 1 milyar 902 milyon dolar (% + 5,1)

*ABD → 1 milyar 475 milyon dolar (% +13,1)

*İngiltere → 1 milyar 448 milyon dolar (% 37,3)

*İrak → 1 milyar 149 milyon dolar (% 14,4)

*İtalya → 1 milyar 123 milyon dolar (% 11,9)

İthalat → 30 milyar 593 milyon dolar (% - 10,3)

*Yatırım (Sermaye) malları → 4,5 milyar dolar (% - 5,4)

*Hammadde (Ara mallar) → 21,1 milyar dolar (% - 16,4)

*Tüketim malları → 4,9 milyar dolar (% + 19,8)

En fazla ithalat yaptığımız ülkeler;

*Çin → 3 milyar 861 milyon dolar (% -11,2)

*Rusya → 3 milyar 780 milyon dolar (% - 15,9)

*Almanya → 2 milyar 283 milyon dolar (%- 14,5)

*İtalya → 1 milyar 914 milyon dolar (%+35,3)

*ABD → 1 milyar 483 milyon dolar (%-9,0)

Üretim ve yatırıma yönelik kalemlerde artış olmasını beklerken, tüketim malları ithalatında daha dikkatli davranılması gerektiğini düşünüyoruz.

Dış ticaret açığı → 6 milyar 518 milyon dolar (% - 47,8)

Kocaeli Gümrüklerinden aldığımız verilere göre mayıs ayında Kocaeli'den gerçekleşen;

*İhracat → 3 milyar 611 milyon dolar (% + 12,5)

*İthalat → 7 milyar 235 milyon dolar (% - 2,2)

İlk beş aylık döneme baktığımızda;

*İhracat → 16 milyar 609 milyon dolar (% + 6,5)

*İthalat → 32 milyar 457 milyon dolar (% - 2,0)

Ticaret Bakanlığı'nın, firmaların üretim yerleri esas alınarak hesaplanan ihracat istatistiklerinin mayıs verilerine baktığımızda;

İstanbul → 5 milyar 641 milyon dolar (% + 14,1)

Kocaeli → 2 milyar 850 milyon dolar (% + 15,7)

İzmir → 2 milyar 214 milyon dolar (% + 15,5)

Bursa → 1 milyar 706 milyon dolar (% + 11,1)

Tekirdağ → 1 milyar 145 milyon dolar (% - 0,9)

Enflasyon verilerine baktığımızda mayıs ayında;

TÜFE → % 75,45 (aylık → % 3,37)

ÜFE → % 57,68 (aylık → % 1,96)

Beklentilere paralel, enflasyondaki yükseliş eğiliminin mayıs ayında devam ettiğini görüyoruz. Haziran itibariyle baz etkisiyle de düşüş eğiliminin başlayacağını söyleyebiliriz.

ÜFE bazlı reel efektif döviz kuru (mayıs) → 93,66

Endeksin 100 olması durumunda dolar mayıs ayında → 37,6236 TL

Mayıs dolar → 32,1925 TL (%14,43 daha düşük seviyede)

1 Nisan dolar → 32,4151 TL

3 Haziran dolar → 32,2114 TL

14 Haziran dolar → 32,5164 TL

20 Haziran dolar → 32,6298 TL

Dolar bugün → TL

1 milyon için yapılan faiz hesabı

Aylık %4 faiz ile

1 milyon TL → 1.038.819 oluyor. (32 gün)

(Mayıs'tan Haziran'a aylık enflasyon oranı → % 3,37)

Hazine ve Maliye Bakanı Sayın Mehmet Şimşek → 7 Haziran'da "Nisan'dan bu yana net rezervlerdeki artışın 71,5 milyar dolara ulaştığını açıkladı.

Oysa ki bizim için önemli olan; yabancı para girişinin kısa vadeli olması yerine istihdam yaratan yabancı sermayenin gelmesi ve ihracatımızın artması.

Bu nokta da Merkez Bankasının yarın açıklayacağı faiz kararının 250 baz puan düşüş yönünde olması gerektiğini düşünüyoruz.

Nisan ayında yıllık Cari Açık → 31 milyar 462 milyon dolara geriledi.

Aylık açık → 5,28 milyon dolar

Yıllık açıktaki 198 milyon dolarlık artışta, dış ticaret açığındaki yükseliş etken.

Dış ticaret açığı → 7,6 milyar dolar (2023 → 7,1 milyar dolar idi)

Hizmetler dengesi geçen yılın aynı ayının 42 milyon dolar gerisinde.

Mayıs'ta dış ticaret açığındaki gerilemenin, yıllık cari açığa yansiyebileceğini düşünüyoruz.

Haziran ayı kapasite kullanım oranı;

*Türkiye → yüzde 76,3

*Kocaeli → yüzde 71,8

(Kocaeli, geçen yıla göre değişmedi. Geçen aya göre 0,2 puan arttı.)

Türkiye genelinde, Kurban bayramı nedeniyle çalışma günü sayısının az olması kapasite kullanımını sınırladı, ilimizde ise bayram nedeniyle eksik çalışma gününe rağmen bazı sektörlerde sipariş sezonunun açılması, kapasite kullanımına geçen aya göre az da olsa olumlu yansıdı.

Sanayi Üretimi (nisan-yıllık) → % - 0,7

Aylık → % - 4,9

Sektörler;

	Yıllık Artış (%)	Aylık Artış (%)
Toplam Sanayi	- 0,7	-4,9
İmalat Sanayi	-1,5	-4,3
Ara Malı	1,2	-4,0
Enerji	7,0	-0,9
Sermaye Malı	-5,8	-11,4
Orta-Düşük teknoloji	1,9	-2,6
Yüksek teknoloji	0,8	-33,8

İşsizlik oranı (nisan) → yüzde 8,5

(Geçen yılın aynı ayına göre 1,5 puan / Bir önceki aya göre 0,1 puan geriledi.)

Mart'tan Nisan'a;

Çalışabilir Nüfus → 35 bin kişi arttı.

İşgücüne katılanlar → 18 bin kişi azaldı.

İstihdam edilenler → bin kişi azaldı.

2023-Nisan'dan 2024-Nisan'a;

Çalışabilir Nüfus → 529 bin kişi arttı.

İşgücüne katılanlar → 499 bin kişi arttı.

İstihdam edilenler → 983 bin kişi arttı. (Geçmiş yıllarda böyle bir artış yoktu. Umarım her yıl 1 milyon kişi özel sektör iş gücüne ilave ederiz.)

Nisan itibariyle toplam istihdam sayısı → **32 milyon 618 bin kişi.**

(Mart 2024 → 32 milyon 619 bin kişi. *Revize öncesi → 32 milyon 588 bin kişi idi.*)

Nisan - 2023 → 31 milyon 635 bin kişi

Bütçe (Mayıs) → 219 milyar 409 milyon TL fazla verdi.

*Gelirler → 1 trilyon 7,1 milyar TL (+ %83,3)

*Giderler → 787,7 milyar TL (+ %83,0)

*Ocak-Mayıs bütçe fazlası → -471,9 milyar TL

Mayıs ayında bütçenin fazla vermesinde kurumlar vergisi ödemelerinin de etkisi oldu.

Gelirler alt kalemleri;

Vergi gelirleri → 898,42 milyar TL (+ %77,1)

Vergi gelirlerinin alt kalemleri;

-Gelir ve Kazanç Üzerinden Alınan Vergiler → 517,27 milyar TL (+ % 70,2)

-Dahilde alınan Mal ve Hizmet Vergileri → 211 milyar TL (+ % 103,3)

-İthalden alınan KDV → 119,95 milyar TL (+ % 76)

Giderler alt kalemleri;

-Cari Transferler → 310,85 milyar TL (+ %106,3)

-Personel Giderleri → 204,03 milyar TL (+ %133,6)

-Sermaye Giderleri → 61,24 milyar TL (+ %133,5)

Değerli Üyeler,

Değerli Üyeler, İstanbul Sanayi Odası tarafından her yıl yapılan “Türkiye’nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu” anketinde 2023 yılında 80 firmamız yer aldı.

(2022 → 83 firma idi.)

Her yıl olduğu gibi listenin en başında TÜPRAŞ yer alırken, geçen yıl üçüncü sırada bulunan Ford Otomotiv Sanayi bu yıl ikinci sırada yer aldı.

80 firmanın;

*Meclis Üyesi → 13 firma (Meslek Komitesi → 11)

*İlk 10 içerisinde 2 firma,

*İlk 50 içerisinde 15 firma,

*İlk 100 içerisinde 22 firmamız var.

İstanbul Sanayi Odası’nın açıkladığı listede → Kocaelili firma sayısı 38 (firma merkezleri farklı illerde) Merkezleri başka illerde olup, üretimleri ilimizde olan firmaları dikkate aldığımızda sayı 80 oluyor.

İlk 500’e girmeyi başaran firmalarımızı tebrik ediyor, gelecek yıl açıklanacak olan 2024 yılı sonuçlarında ise daha çok firmamızın ilk 500’e yükselmesini temenni ediyorum.

Sayın Rektörüm,

İlimizde “Üniversite-Sanayi-Kamu İşbirliği”nin geliştirilmesi, Odamızın ana stratejileri arasında yer alıyor.

Bu stratejimiz kapsamında KOÜ başta olmak üzere bölgemizdeki üniversiteler ile senelerdir işbirliği içindeyiz.

Oda olarak bu konudaki tecrübelerimize göre bu işbirliği çalışmalarının 3 ana başlıkta toplanmasının daha verimli olacağını düşünüyoruz.

1. Üniversite ve özel sektördeki Ar-Ge altyapılarının karşılıklı bilinir olması

Bugüne kadar üyelerimizle birlikte üniversitelere ve araştırma merkezlerine sektörel ziyaretler düzenledik.

Bu ziyaretlerde amacımız, laboratuvar altyapılarınızı ve kabiliyetlerinizi sanayicilerimize tanıtmaktır.

Bundan sonraki süreçte de bu ziyaretlerimizi hızlandırarak devam ettirmek istiyoruz.

Teknoloji Transfer Ofisiniz ile bu kapsamda işbirliği yapabilmek için yakın zamanda toplantımızı da gerçekleştirdik.

Oda olarak; akademik çalışmalarınızın ve alt yapınızın görünürlüğünü artırma noktasında katkı vermeye ve sanayiciler ile sizlerin arasında köprü olmaya hazırız.

Ayrıca; KSO ve KOÜ olarak Yönetim Kurulu'nda yer aldığımız "Kocaeli Model Fabrika" projesinde de işbirliği çalışmalarımız devam ediyor.

2. Ar-Ge Projelerinde üniversite-sanayi işbirliği

Bu kapsamda bölgemizdeki firmaların Ar-Ge proje desteklerinden daha fazla faydalanması için sizler ile ortaklıklar yapmaya hazırız.

Ar-Ge Merkezi olan toplam 1.311 adet şirketin, 137 tanesi ilimizde yer alıyor. 17 adet de Tasarım Merkezimiz bulunuyor. (TR → 333 adet)

Bu merkezler ile üniversite arasında koordinasyonu sağlamanın ve sinerji oluşturmanın verimli olacağını düşünüyoruz.

Bunun için de Ar-Ge Merkezileri ile sizin aranızda arayüz olmaya hazırız.

3. Ortak staj programları ve tez konularının sanayinin ihtiyaçları doğrultusunda tespit edilmesi

Çok uluslu firmalarda staj yapmanın öğrenciler açısından bir fırsat olduğunu düşünüyoruz.

En kolay işbirliği çalışmamızın son sınıf öğrencilerinin uzun dönem stajları konusunda olacağını size daha önce de iletmiştim.

Ayrıca doktora ve yüksek lisans tez konularının sanayinin sorunlarının çözümüne yönelik belirlenmesi için işbirliği çalışmaları yapabiliriz.

Aslında saydığım tüm bu çalışmaları sizler ile yıllardır belirli bir aşamaya kadar getirdik.

Ama maalesef halen istediğimiz seviyede olmadığımızı düşünüyoruz.

Bu sebeple bu başlıklardaki işbirliklerimizi geliştirerek sürdürmeyi hedefliyoruz.

Değerli Üyelerimiz,

Birkaç duyuru yaparak konuşmamı tamamlamak istiyorum.

*Bu akşam “30. Şahabettin Bilgisu Çevre Ödül Töreni”ni Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanımız Sayın Mehmet Özhaseki’nin katılımları ile Wellborn Otel’de gerçekleştireceğiz.

*Yarım akşam ise “Oda Orkestrası Yaza Merhaba Konserimizi” Süleyman Demirel Kültür Merkezi’nde gerçekleştireceğiz.

Katılımlarınızı bekliyoruz.

Sözlerime son verirken bugünkü toplantımıza katılımınızdan dolayı Sayın Cantürk’e teşekkür ediyor, şahsım ve Yönetim Kurulumuz adına sizleri saygıyla selamlıyorum.